

Structura Comunitară Consultativă Laza – un exemplu de urmat

În luna iulie 2021, în cadrul subactivității A5.1 a proiectului „InfoAcces” una dintre *Sesiunile de conștientizare, informare și analiză cu privire la situația copiilor din județul Vaslui cu părinți plecați în străinătate în vederea dezvoltării rețelei parteneriale de sprijin* s-a desfășurat cu participarea Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” Laza, jud. Vaslui.

Evenimentul ne-a oferit șansa de a cunoaște personalul școlii și de a afla despre situația la nivel local privind copiii cu părinți plecați în străinătate, despre proiectele școlii etc. Asupra proiectelor școlii vom reveni într-un material viitor, urmând ca în continuare să ne axăm pe Structura Comunitară Consultativă existentă la nivelul comunei Laza.

Dorim să mulțumim conducerii Școlii Gimnaziale „Mihai Eminescu” Laza, jud. Vaslui pentru informațiile furnizate și pentru acceptul de a le mediatiza.

Mai întâi, ce este un *Consiliu Comunitar Consultativ (CCC)* sau o *Structură Comunitară Consultativă (SCC)*¹, așa cum este denumită și într-un material de referință al organizației World Vision România. Ca paranteză, organizația World Vision România a avut un rol fundamental în înființarea și impulsivarea activității acestei structuri. Conform documentului amintit, aceste structuri sunt „[...] instituții organizate la nivelul unei autorități locale pentru a dezvolta și susține o relație de lucru între primar, consilieri locali, pe de o parte și persoane din rândul comunității locale, pe de altă parte, în ceea ce privește rezolvarea unor probleme sau construcția unor proiecte de interes local.”² Putem spune că sunt similare unui GAL³ sau ADI⁴, dar au totuși un specific diferit. Putem observa totuși că este clară implicarea autorității locale prin factorii de decizie, dar este obligatorie și implicarea comunității locale prin diverși reprezentanți.

Documentul citat face trimitere și la originea conceptului și la evoluția acestuia începând cu anii '60 în SUA și cu extinderea acestuia ulterior în Australia și Europa. În țara noastră, aceste structuri au apărut ca urmare a aplicării prevederilor

¹ Vezi <https://worldvision.ro/wp-content/uploads/2020/09/Ghid-SCC.pdf>

² Id., p. 2.

³ <https://agrintel.ro/36927/ce-este-un-gal-si-cum-functioneaza-el-pentru-a-i-ajuta-pe-fermieri-sa-aceseze-fonduri-europene-de-pana-la-200-000-de-euro/>

⁴ <https://lege5.ro/gratuit/gm2donrwha/asociatiile-de-dezvoltare-intercomunitara-lege-51-2006?dp=gy2danbzga2tq>

Legii nr.272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, iar în 2011 prin Legea asistenței sociale nr.292/2011 extinzându-se statutul legal și rolul acestor structuri către toate grupurile vulnerabile, definindu-se astfel în mod clar rolul acestora, respectiv: „[...] în România structurile comunitare consultative își limitează rolul la domeniul asistenței sociale, ce acoperă atât furnizarea serviciilor sociale, cât și politicile în domeniul social care se aplică la nivel comunitar.”⁵

Pe scurt, există un instrument de lucru de tip instituțional, compus din diverși factori interesați / actori de la nivel local (primari, consilieri locali, servicii de asistență socială, lideri informali ai comunității etc.) care funcționează în sistem partenerial în vederea sprijinirii grupurilor vulnerabile din comunitățile unde aceste structuri funcționează.

Vom reda în continuare o parte din informațiile furnizate de către Școala Gimnazială „Mihai Eminescu” Laza, jud. Vaslui referitoare la ce reprezintă și cum funcționează SCC.

„Cadrul legislativ:

- Carta europeană a autonomiei locale, adoptată la Strasbourg la 15 octombrie 1985, ratificată prin Legea nr. 199/1997 (art. 3, art. 4 și art. 6 paragraful 1);
- Codul Civil (art. 7 alin. (2));
- Legea asistenței sociale nr. 292/2011 (art. 6 lit. nn) și art. 41 alin. (2));
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare (art. 114);
- Hotărârile Guvernului României nr. 1113/2014 privind aprobarea Strategiei naționale pentru protecția și promovarea drepturilor copilului 2014-2020 – Planul operational de implementare;
- Hotărârea nr. 1434/2004 privind atribuțiile și Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al Direcției generale de asistență socială și protecția copilului;
- ORDIN nr. 288 din 6 iulie 2006 pentru aprobarea Standardelor minime obligatorii privind managementul de caz în domeniul protecției drepturilor copilului.
- Hotărârile Guvernului României nr. 289/2007 pentru aprobarea programelor de interes național în domeniul protecției drepturilor copilului, cu modificarea ulterioară;
- Hotărârile Guvernului României nr. 49/2011 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind prevenirea și intervenția în echipă multidisciplinară și în rețea în situațiile de violență asupra copilului și de violență în familie și a Metodologiei de intervenție multidisciplinară și interinstituțională privind copiii exploatați și aflați în situații de risc de exploatare prin muncă, copiii victime ale traficului de persoane, precum și copiii români migranți victime ale altor forme de violență pe teritoriul altor state;
- Hotărârile Guvernului României nr. 860/2008 privind aprobarea Strategiei naționale în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului și a Planului operațional pentru implementarea Strategiei naționale în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului

⁵ Vezi <https://worldvision.ro/wp-content/uploads/2020/09/Ghid-SCC.pdf>, p. 2.

- Dispoziția primarului comunei pentru constituirea Structurii Comunitare Consultative, privind protecția și promovarea drepturilor copilului;
- Regulamentului propriu cuprinzând măsurile metodologice, organizatorice, termenele și circulația proiectelor de dispoziții, precum și a dispozițiilor emise de primarul comunei

Regulamentul de organizare și funcționare a Structurii Comunitare Consultative (SCC)

I. Dispoziții generale

Structura Comunitară Consultativă numit în continuare SCC este o structură consultativă fără personalitate juridică, nonguvernamentală, care desfășoară activități cu caracter social la nivel local pe bază de voluntariat.

SCC se constituie ca o formă de sprijinire la nivel local a autorităților reprezentate de primar, consiliul local și serviciile de asistență socială, care prin componența lor specializată se constituie ca o alternativă la soluționarea problemelor apărute în familiile dezorganizate, aflate în impas financiar sau a copiilor privați de o îngrijire și educație adecvată.

II. Misiunea SCC

Identificarea nevoilor și resurselor comunității locale și implicarea acestora în vederea soluționării problemelor comunității sau după caz, formularea unor propuneri autorităților competente, prin informare, sfătuire, acompaniere, mediere, recomandare.

III. Scopul SCC

Creșterea calității vieții comunității.

IV. Funcțiile SCC

- *De colaborare* cu autoritățile publice competente, reprezentanții societății civile;
- *De consultare* pentru instituțiile publice și private, comunitate;
- *De intervenție* primară directă, cât și prin implicarea membrilor comunității.

V. Modul de organizare și funcționare

5.1. Componența

SCC va funcționa cu un număr minim de 5 persoane. Membrii sunt aleși în cadrul unor întâlniri prealabile organizate cu sprijinul primăriei, în vederea consultării comunității locale, precum și la propunerea primarului și a referentului social, după următoarele criterii: lideri informali, persoane disponibile, să aibă prestigiu, să fie cunoscuți în comunitate, să locuiască în comunitate.

În acest sens, pentru a facilita informarea membrilor comunității despre înființarea și rolul SCC, vor fi tipărite materiale informative tematice premergătoare întâlnirilor cu membrii comunității.

5.2. Mandatul

În îndeplinirea mandatului, SCC trebuie să îndeplinească în principal:

- ❖ Promovarea valorilor familiale, a stabilității familiei și a îngrijirii copiilor de către părinți;

- ❖ Prevenirea separării copilului de părinți și sprijinirea familiei pentru a-și asuma responsabilitățile;
- ❖ Colaborarea cu SPAS, alte servicii publice și private din comunitate, inclusiv cu consiliul de familie sau alte structuri comunitare dacă acestea există (grupuri de sprijin, familii de suport, etc.).

5.3. Înlocuirea membrilor

Înlocuirea membrilor se face în caz de: deces, își schimbă domiciliul în altă localitate, la cerere, incompatibilitate/conflict de interese, își exercită necorespunzător atribuțiile, manifestă comportament antisocial, s.a.

Măsura înlocuirii se va face în urma votului membrilor SCC, fiind necesară majoritatea simplă a acestora.

5.4. Sesizarea Structurii Comunitare Consultative

- Problemele comunității sunt semnalate, de regulă, de către lucrătorul din SPAS sau de către primar. Membrii consiliului se pot autosesiza atunci când intră în contact direct cu situații care corespund atribuțiilor lor sau când sunt sesizați de către membrii comunității.
- SCC va invita persoanele/famiiliile vizate la dezbaterile sale, acționând ca o puternică structură de influențare a cetățenilor. Cu acordul membrilor și a beneficiarilor consiliați, pot fi invitate și alte persoane care pot contribui la rezolvarea problemelor supuse spre soluționare.

5.5. Evaluarea activității

Activitatea SCC fiind un proces desfășurat în timp, trebuie să se bucure de o evaluare adecvată, pentru o creștere calitativă și cantitativă a acesteia. În acest sens, vor fi efectuate următoarele tipuri de evaluări:

- autoevaluare SCC;
- evaluare efectuată de reprezentanții DGASPC desemnați;
- evaluare efectuată de către primarul localității sau de către reprezentantul administrației publice locale desemnate de acesta;
- evaluări ale membrilor comunității/ beneficiarilor

Evaluarea activității este recomandată să se efectueze în intervalul cuprins între 6 luni și cel mult un an.

5.6. Sferă relațională și raporturi

a. Între membrii SCC:

- nu sunt raporturi de subordonare între ei;
- colaborare, cooperare, comunicare;
- lucru în echipă;
- sprijin, respect reciproc;
- toleranță;

b. Între SCC și autorități:

- raport de consultanță între SCC și autoritățile publice;
- nu există raporturi de subordonare între SCC și autoritățile care l-au creat;
- primesc (SCC) asistență tehnică din partea DGASPC;
- colaborează cu autoritățile publice locale și instituțiile de asistență socială făcând *recomandări*;
- parteneriate cu ONG-uri.

c. Între SCC și comunitate:

- deși este înființat printr-un act de autoritate, măsurile adoptate de SCC nu creează obligații pentru cetățeni;
- SCC nu are prerogative de autoritate publică;
- comunitatea oferă sprijin SCC și va fi sprijinită de acesta pentru identificarea și soluționarea problemelor apărute.

5.7. Modul de funcționare

Membrii SCC se întâlnesc trimestrial și/sau ori de câte ori este nevoie. Convocarea membrilor, stabilirea ordinii de zi, monitorizarea cazurilor și sistematizarea activității sunt realizate de un membru coordonator, desemnat prin vot majoritar, pentru o perioadă de minim 3 luni.

Această persoană va îndeplini următoarele **sarcini**:

- supune spre analiză problemele identificate,
- redactează recomandări/sugestii/propuneri care vor fi transmise autorităților locale și altor instituții/organizații de interes public sau privat (de exemplu: primărie, SPAS, instituții publice județene, școli, ONG-uri, societăți comerciale, etc.) precum și unor persoane fizice implicate în activități cu caracter social;
- coordonează realizarea unui plan de acțiune pentru fiecare caz supus dezbaterii;
- asigură implementarea planului de acțiune.

Secretariatul SCC va fi realizat de membrul coordonator, sau altă persoană desemnată prin vot, care va redacta procesele verbale ale ședințelor SCC.

VI. *Atribuții*

- Structura Comunitară Consultativă își asumă responsabilitatea pe caz;
- Structura Comunitară Consultativă își asumă responsabilitatea de a contribui la ameliorarea stării sociale a întregii comunități.
- Promovarea valorilor familiale, a stabilității familiei și a îngrijirii copiilor de către părinți;
- Prevenirea separării copilului de părinți și sprijinirea familiei pentru a-și asuma responsabilitățile ce le revin;
- Colaborarea cu serviciul social comunitar pentru copil și familie, cu alte servicii publice și private din comunitate, inclusiv cu consiliul de familie sau alte structuri comunitare dacă acestea există (grupuri de sprijin, familii de suport, etc.)
- Informarea și consilierea cetățenilor comunității;
- Identificarea familiilor/copiilor care au nevoie de orice formă de sprijin;
- Analizarea cazurilor identificate de membrii consiliului sau supuse analizei acestora de către primar și/sau referentul social;
- Recomandări de soluționare a cazurilor; acestea pot fi adresate persoanelor fizice (părinți, copii, funcționari publici), societății comerciale de pe raza comunei, comisiei pentru protecția copilului, direcției generale de asistență socială și protecția copilului.

- Medierea conflictelor intrafamiliale având în vedere respectarea vieții private și familiale;
- Activități de strângere de fonduri în folosul copiilor și a familiilor aflate în dificultate;
- Activități sistematice de binefacere;
- Mediatizarea activității SCC;
- Analizarea unor aspecte sociale care privesc comunitatea în ansamblu;
- Recomandări adresate primarului sau consiliului local pentru ameliorarea unor situații sociale caracteristice comunității.

De asemenea, SCC va putea decide în legătură cu gestionarea resurselor proprii.

VII. **Principii în baza cărora se desfășoară activitatea SCC:**

- confidențialitate;
- nediscriminare;
- respect față de cetățean;
- legalitate;
- imparțialitate.

Cei mai vulnerabili copii la nivelul comunei Laza, județul Vaslui:

- 38 copii care provin din familii beneficiare de VMG și ASF;
- 31 copii care provin din familii monoparentale;
- 47 copii din familii numeroase;
- 14 copii cu dizabilități;
- 106 copii cu părinți plecați la muncă în străinătate (dintre care 4 cu părintele unic sustinator)."

Considerăm că cele de mai sus nu mai necesită niciun fel de comentariu sau de adăugire, reflectând modul în care o structură de acest tip ar trebui să funcționeze.

Și pentru că nu mai sunt necesare concluzii, exemplul de urmat din titlul prezentului material este și mai evident din următorul material video.